

ЄДИНИЙ СОЦІАЛЬНИЙ ВНЕСОК: НАСЛІДКИ НЕСПЛАТИ

Арутюнова О.А., здобувач вищої освіти СВО – бакалавр,
Полтавська державна аграрна академія*

ЄСВ – це консолідований страховий внесок в Україні, збір якого здійснюється в системі загальнообов'язкового державного страхування в обов'язковому порядку та на регулярній основі. Його впровадження спростило відносини між платниками та державою через процедуру справляння та адміністрування.

Ставка внеску починаючи з 2016 року становить 22%, що актуальна і на сьогодні. Мінімальний страховий внесок з ЄСВ за місяць у 2020 році становить $4723 \times 22\% = 1039,06$ грн, у 2019 році він становив $4173 \times 22\% = 918,06$ грн. Розмір такого внеску напряму залежить від розміру нарахованої заробітної плати працівника, за якого роботодавець сплачує ЄСВ.

ЄСВ по суті є зобов'язанням підприємства перед контролюючими органами. Несплата єдиного соціального внеску приводить до фінансових втрат підприємств-страхувальників, які є роботодавцями, а для найманих працівників сплата внеску – це шанс на отримання пенсії у майбутньому [1].

У разі, якщо платник податку має заборгованість зі сплати ЄСВ, Податкова повідомляє його про це листом. Протягом 10 днів з дня отримання вимоги, платник зобов'язаний або сплатити суму заборгованості та штрафів разом з нарахованої пені, або ж оскаржити цей рахунок в адміністративному або судовому порядку. В іншому випадку Податкова передасть вимогу про сплату заборгованості до виконавчої служби [2].

Якщо оплату проведено невчасно або не в повному обсязі, то до платника застосовуються фінансові санкції, та настає адміністративна відповідальність (табл. 1). Порядок сплати ЄСВ регулюється законом № 2464 «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» [3].

В умовах фінансово-коронавірусної турбулентності, одними з перших антикризових кроків у заходи, спрямовані саме на забезпечення виживання дрібного підприємництва.

* Науковий керівник – Лега О.В., к.е.н., доцент

Наслідки несвоєчасної сплати ЄСВ [2]

Вид відповідальності	Умови настання відповідальності
Пеня	Сума ЄСВ, своєчасно не нарахована та/або не сплачена у строки, є недоїмкою. На суму недоїмки нараховується пеня з розрахунку 0,1% суми недоплати за кожний день прострочення.
Штраф	За несплату або несвоєчасну сплату ЄСВ нараховується штраф – 20% від несплаченої суми податку; якщо ЄСВ не сплачується одночасно з видачею сум виплат, на які нараховується ЄСВ, накладається штраф у розмірі 10% таких несплачених або несвоєчасно сплачених сум.
Адміністративна відповідальність	Якщо несплачена сума ЄСВ не перевищує 5100 грн, це тягне за собою накладення штрафу від 680 грн до 1360 грн. Несплата або несвоєчасна сплата ЄСВ у сумі понад 5100 грн – тягне за собою штраф від 1360 грн до 2040 грн. За повторне за рік вчинення таких дій – штраф від 2550 грн до 5100 грн (незалежно від суми несплаченого ЄСВ).

У частині ЄСВ Законом № 533 звільнено від сплати підприємців, зокрема платників ЄП; осіб, які проводять незалежну професійну діяльність; членів фермерських господарств. Особливостями такого звільнення є: період березень, квітень 2020 року, стосується сум ЄСВ, які зазначені особи сплачують «за себе»; період зараховується до пенсійного стажу [4].

До всіх роботодавців на період з 01.03.2020 по 30.04.2020 рр. не будуть застосовані штрафні санкції за: а) несплату сплату ЄСВ; б) неповну або несвоєчасну сплату ЄСВ одночасно з видачею сум виплат, на які нараховується ЄСВ; несвоєчасне подання звітності з ЄСВ. Крім того пеня, яка буде нарахована за цей період, автоматично списується [4].

В цей же період прийнято Закон №559-IX [5], який є підґрунтям створення єдиного рахунку для сплати податків і зборів, передбачених ПКУ, ЄСВ через Електронний кабінет платника податків. З 01.01.2021 року бажаючі підприємці зможуть скористатися цією послугою. На думку законодавців, основною перевагою такого впровадження є зменшення кількості помилок, а отже і кількості штрафів за похибки та недоліки допущених при сплаті.

Отже, застосування штрафів дозволяє контролювати та стимулювати платників податку до вчасної сплати ЄСВ, що, в свою чергу, надає працівникові, за якого сплачується ЄСВ, впевненості в отриманні страхових гарантій (на випадок безробіття, нещасних випадків чи професійних захворювань, пенсійне забезпечення та інші виплати).

Література.

1. ДФС інформує: Особливості порядку стягнення заборгованості з ЄСВ. *Вісті Придніпров'я*. URL: <https://vesti.dp.ua/dfs-informuye-osoblivosti-poryadku-styagnennya-zaborgovanosti-z-yesv/> (дата звернення 04.05.2020).

2. Що буде, якщо фізособа-підприємець вчасно не сплатить ЄСВ та ЄП? URL: https://biz.ligazakon.net/ua/analytys/190246_shcho-bude-yakshcho-fzosoba-pdprimets-vchasno-ne-splatit-sv-ta-p (дата звернення 05.05.2020).

3. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.2010р. № 2464-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17> (дата звернення 03.05.2020).

4. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо підтримки платників податків на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання: Закон України від 17.03.2020 № 533-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/533-IX> (дата звернення 03.05.2020).

5. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження єдиного рахунку для сплати податків і зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 13.04.2020 № 559-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/559-20> (дата звернення 04.05.2020).